

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIMINFORMACJA
SYGNALNA

Grudzień 2015

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w III kwartale 2015 roku.

Dane wstępne; z uwagi na opóźnienia w opracowaniu danych demograficznych za I kwartał 2015 r. koniecznych do przygotowania mnożników uogólniających do BAEL, ponownie wykorzystane zostały dane demograficzne wg stanu w dniu 31.12.2014 r. W związku z tym – po skorygowaniu wag w oparciu o zaktualizowane szacunki demograficzne – prezentowane wyniki BAEL za III kwartał 2015 r. mogą ulec zmianie.

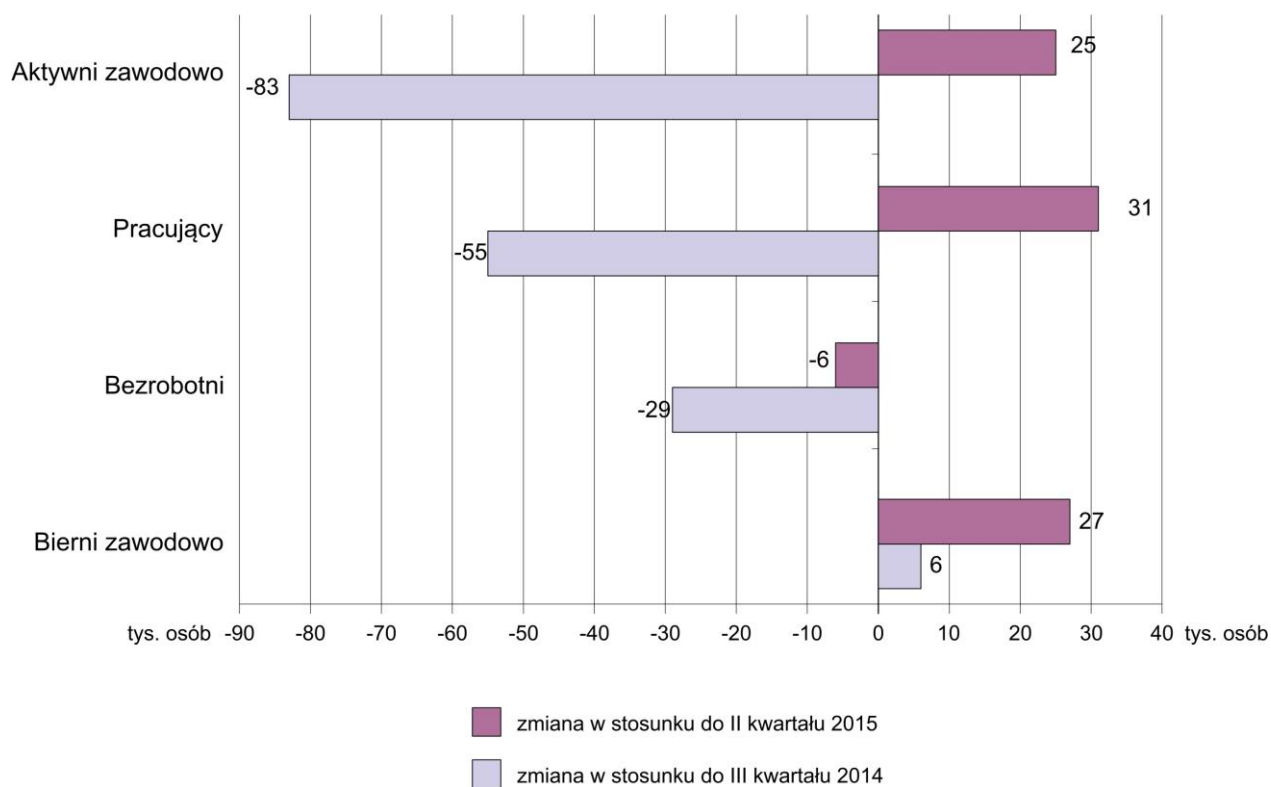
TABL. 1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w tys.			III kwartał 2014=100	II kwartał 2015=100
Aktywni zawodowo	1432	1324	1349	94,2	101,9
mężczyźni	777	714	728	93,7	102,0
kobiety	655	610	620	94,7	101,6
miasta	930	832	846	91,0	101,7
wieś	503	491	503	100,0	102,4
Pracujący	1309	1223	1254	95,8	102,5
mężczyźni	717	660	680	94,8	103,0
kobiety	591	563	574	97,1	102,0
miasta	846	763	782	92,4	102,5
wieś	463	460	472	101,9	102,6
Bezrobotni	124	101	95	76,6	94,1
mężczyźni	60	53	48	80,0	90,6
kobiety	64	47	47	73,4	100,0
miasta	84	70	63	75,0	90,0
wieś	40	31	32	80,0	103,2
Bierni zawodowo	989	968	995	100,6	102,8
mężczyźni	372	364	390	104,8	107,1
kobiety	617	604	605	98,1	100,2
miasta	655	625	628	95,9	100,5
wieś	334	343	367	109,9	107,0

W III kwartale 2015 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie łódzkim, według danych BAEL, liczyła 1349 tys. osób, a biernych zawodowo 995 tys. osób.

Liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2014 r. o 83 tys. osób (spadek o 5,8%), liczba osób biernych zawodowo wzrosła natomiast w tym okresie o 6 tys. (wzrost o 0,6%). W grupie aktywnych zawodowo odnotowano spadek zarówno liczby pracujących – o 55 tys. osób (o 4,2%), jak i bezrobotnych – o 29 tys. osób (o 23,4%).

ZMIANY NA RYNKU PRACY W III KWARTALE 2015 R.

TABL. 2. **Ludność w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy, wieku i poziomu wykształcenia**

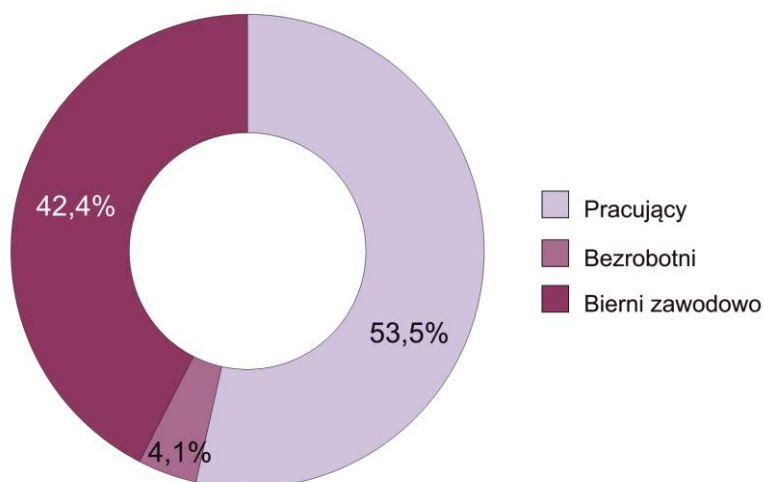
WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	razem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
III KWARTAŁ 2015				
OGÓŁEM	1349	1254	95	995
Według wieku:				
w tym w wieku produkcyjnym	1299	1206	93	398
15-24 lata	107	88	19	198
25-34.....	374	345	29	58
35-44.....	348	332	16	47
45-54.....	287	270	17	52
55 lat i więcej	234	219	14	640
Według poziomu wykształcenia:				
Wyższe	413	395	18	96
Policealne i średnie zawodowe	361	341	20	178
Średnie ogólnokształcące	152	140	12	127
Zasadnicze zawodowe.....	330	300	30	198
Gimnazjum, podstawowe i niepełne podstawowe.....	92	78	15	397

TABL. 2. **Ludność w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy, wieku i poziomu wykształcenia (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	razem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
III KWARTAŁ 2014				
OGÓŁEM	1432	1309	124	989
Według wieku:				
w tym w wieku produkcyjnym	1388	1265	122	399
15-24 lata	124	101	23	191
25-34	385	351	34	53
35-44	359	333	26	43
45-54	319	295	24	56
55 lat i więcej	246	228	18	645
Według poziomu wykształcenia:				
Wyższe	403	387	16	97
Policealne i średnie zawodowe	381	347	34	168
Średnie ogólnokształcące	169	152	18	113
Zasadnicze zawodowe	372	336	36	202
Gimnazjum, podstawowe i niepełne podstawowe	107	87	20	409

Różnokierunkowe zmiany w liczbie aktywnych i biernych zawodowo znajdują odzwierciedlenie w **liczbie biernych zawodowo na 100 osób aktywnych zawodowo**. W III kwartale 2015 r., wskaźnik ten wyniósł 74 osoby, rok wcześniej – 69 osób. W miastach przyjął wartość wskaźnika dla województwa – 74 osób (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 70 osób), natomiast na wsi na 100 osób aktywnych zawodowo przypadały 73 biernie zawodowo (66 – przed rokiem).

STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ W III KWARTALE 2015 R.

W III kwartale 2015 r. w stosunku do III kwartału 2014 r., odnotowano spadek zarówno liczby aktywnych zawodowo mężczyzn – o 49 tys. osób (o 6,3%), jak i aktywnych zawodowo kobiet – o 35 tys. osób (o 5,3%). W analizowanym okresie kobiety stanowiły 46,0% ogółu aktywnych zawodowo, tj. o 0,3 p. proc. więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Na 100 mężczyzn aktywnych zawodowo w III kwartale 2015 r. przypadało 54 mężczyzn biernych zawodowo (48 przed rokiem), natomiast na 100 kobiet aktywnych zawodowo – 98 biernych zawodowo kobiet (94 w roku ubiegłym).

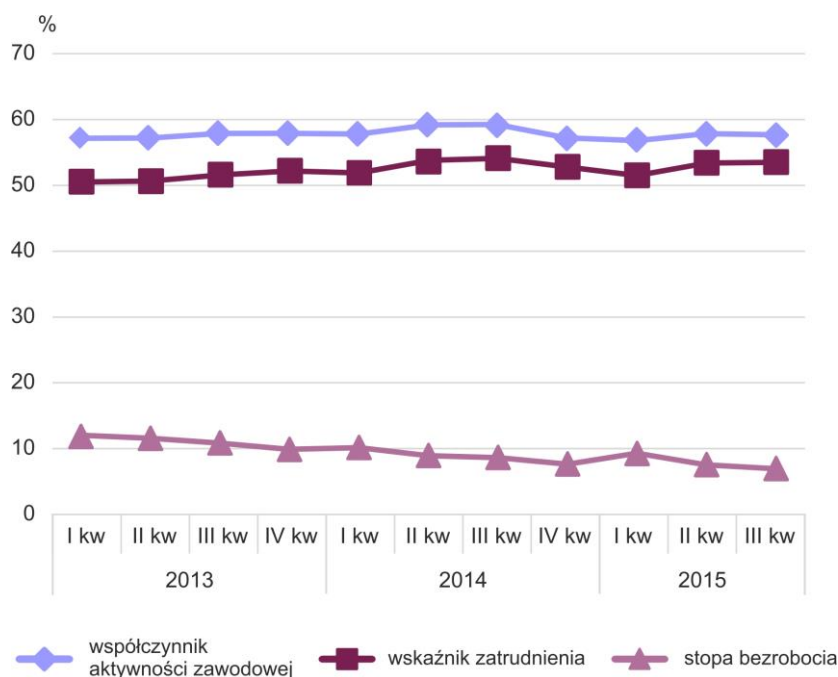
Miernikiem charakteryzującym aktywność ekonomiczną ludności jest **współczynnik aktywności zawodowej**, określający udział ludności aktywnej zawodowo wśród ludności danej kategorii. W III kwartale 2015 r. osoby aktywne zawodowo stanowiły 57,6% ogółu ludności województwa łódzkiego w wieku 15 lat i więcej (59,1% rok wcześniej).

TABL. 3. **Współczynnik aktywności zawodowej według płci, miejsca zamieszkania, wieku i poziomu wykształcenia**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			+/- w porównaniu z:	
			III kwartałem 2014	II kwartałem 2015	
OGÓŁEM	59,1	57,8	57,6	-1,5	-0,2
WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA					
mężczyźni.....	67,6	66,2	65,1	- 2,5	- 1,1
kobiety	51,5	50,2	50,6	- 0,9	+0,4
Miasta	58,7	57,1	57,4	- 1,3	+0,3
Wieś.....	60,1	58,8	57,8	- 2,3	- 1,0
WEDŁUG WIEKU					
15-24 lata	39,4	33,7	35,1	- 4,3	+1,4
25-34.....	87,9	88,4	86,8	- 1,1	- 1,6
35-44.....	89,3	91,8	88,1	- 1,2	- 3,7
45-54.....	84,8	83,3	84,7	- 0,1	+1,4
55 lat i więcej	27,6	26,2	26,8	- 0,8	+0,6
w wieku produkcyjnym	77,7	76,9	76,5	- 1,2	- 0,4
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA					
Wyższe	80,6	83,0	81,1	+0,5	- 1,9
Policealne i średnie zawodowe	69,5	63,4	67,0	- 2,5	+3,6
Średnie ogólnokształcące	59,9	52,1	54,5	- 5,4	+2,4
Zasadnicze zawodowe.....	64,7	63,7	62,5	- 2,2	- 1,2
Gimnazjum, podstawowe i niepełne podstawowe.....	20,8	18,8	18,8	- 2,0	0,0

Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn w III kwartale 2015 r. wyniósł 65,1% i był niższy niż przed rokiem o 2,5 p. proc. Współczynnik dla kobiet osiągnął również niższy poziom – 50,6% (spadek o 0,9 p. proc.). W badanym kwartale aktywność zawodowa mieszkańców miast była nieco niższa niż na wsi. Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł odpowiednio 57,4% w miastach, 57,8% na wsi. W stosunku do tego samego okresu roku poprzedniego współczynnik ten zmniejszył się na terenach wiejskich o 2,3 p. proc., a w miastach o 1,3 p. proc.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

W III kwartale 2015 r., podobnie jak w poprzednich kwartałach, największą aktywność zawodową odnotowano wśród osób w wieku 35 – 44 lata – 88,1% (rok wcześniej – 89,3%). Równie wysoki poziom dotyczył grup wieku 25-34 lata – 86,8% (87,9% przed rokiem) oraz 45-54 lata, gdzie współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 84,7% (w roku poprzednim – 84,8%). Najniższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku powyżej 55 lat, dla których współczynnik przyjął wartość 26,8% (w roku ubiegłym – 27,6%).

Współczynnik aktywności zawodowej, podobnie jak w poprzednich okresach, najwyższą wartość osiągnął dla osób z wykształceniem wyższym – 81,1% (w III kwartale 2014 r. – 80,6%). Wysoki poziom aktywności zawodowej odnotowano także wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 67,0% (przed rokiem – 69,5%) oraz zasadniczym zawodowym – 62,5% (rok wcześniej – 64,7%). Udział aktywnych zawodowo wśród osób posiadających wykształcenie co najwyżej gimnazjalne kształtował się na poziomie 18,8% (w analogicznym okresie 2014 roku – 20,8%).

PRACUJĄCY

W III kwartale 2015 r. zbiorowość **pracujących** w województwie łódzkim, według danych BAEL, liczyła 1254 tys. osób i zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2014 r. o 55 tys., tj. o 4,2%. Spadek ten dotyczył zarówno populacji mężczyzn (o 37 tys., tj. o 5,2%), jak i kobiet (o 17 tys., tj. o 2,9%). Pracujący stanowili 53,5% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (rok wcześniej 54,1%).

Liczba osób niepracujących na 100 osób pracujących w województwie łódzkim w ciągu roku zwiększyła się o 2 osoby. W omawianym kwartale, na 100 pracujących przypadało 87 osób niepracujących. Na 100 pracujących kobiet przypadało 114 kobiet niepracujących (przed rokiem – 115), wśród mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 64 (w analogicznym okresie 2014 r. – 60). W miastach na 100 pracujących przypadało 88 osób niepracujących (w roku poprzednim – 87), natomiast na terenach wiejskich – 85 osób niepracujących (rok wcześniej – 81).

TABL. 4. **Wskaźnik zatrudnienia według płci, miejsca zamieszkania, wieku i poziomu wykształcenia**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			+/- w porównaniu z:	
			III kwartałem 2014	II kwartałem 2015	
OGÓŁEM	54,1	53,4	53,5	- 0,6	+0,1
WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA					
mężczyźni.....	62,4	61,2	60,8	- 1,6	- 0,4
kobiety	46,5	46,4	46,8	+0,3	+0,4
Miasta	53,4	52,4	53,1	- 0,3	+0,7
Wieś.....	55,3	55,1	54,3	- 1,0	- 0,8
WEDŁUG WIEKU					
15-24 lata	32,1	26,5	28,9	- 3,2	+2,4
25-34.....	80,1	82,1	80,0	- 0,1	- 2,1
35-44.....	82,8	86,8	84,1	+1,3	- 2,7
45-54.....	78,5	77,0	79,6	+1,1	+2,6
55 lat i więcej	25,6	24,7	25,1	- 0,5	+0,4
w wieku produkcyjnym	70,8	70,9	71,1	+0,3	+0,2
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA					
Wyższe	77,4	80,0	77,6	+0,2	- 2,4
Policealne i średnie zawodowe .	63,3	59,4	63,3	0,0	+3,9
Średnie ogólnokształcące	53,9	47,2	50,2	- 3,7	+3,0
Zasadnicze zawodowe.....	58,4	57,9	56,8	- 1,6	- 1,1
Gimnazjum, podstawowe i niepełne podstawowe.....	16,9	14,4	16,0	- 0,9	+1,6

Wskaźnik zatrudnienia (udział ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności danej kategorii) dla kobiet, podobnie jak rok wcześniej, był niższy niż dla mężczyzn i wyniósł 46,8% wobec 60,8%. Wśród ludności wiejskiej udział ludności pracującej był większy niż w miastach o 1,2 p. proc. W stosunku do roku poprzedniego wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się dla ludności wiejskiej o 1,0 p. proc. do poziomu 54,3%, natomiast dla mieszkańców miast o 0,3 p. proc. do poziomu 53,1%.

Największe zaangażowanie zawodowe obserwowano wśród osób w wieku 35 – 44 lata, dla których wskaźnik zatrudnienia wzrósł w ciągu roku o 1,3 p. proc. do poziomu 84,1%. Najniższy poziom wskaźnika odnotowano natomiast wśród ludności w wieku 55 lat i więcej – 25,1% (o 0,5 p. proc. mniej niż w roku ubiegłym). W grupach wydzielonych według kryterium wykształcenia najwyższy poziom analizowany wskaźnik osiągnął wśród osób posiadających wykształcenie wyższe – 77,6% (o 0,2 p. proc. więcej niż w III kwartale 2014 r.), policealne i średnie zawodowe – podobnie, jak przed rokiem – 63,3% oraz zasadnicze zawodowe – 56,8%, wśród których w ujęciu rocznym odnotowano spadek o 1,6 p. proc. Najniższy poziom omawianego wskaźnika dotyczył osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 16,0% (o 0,9 p. proc. mniej niż w roku ubiegłym). W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego najgłębszy spadek wskaźnika zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 3,7 p. proc. do poziomu 50,2%.

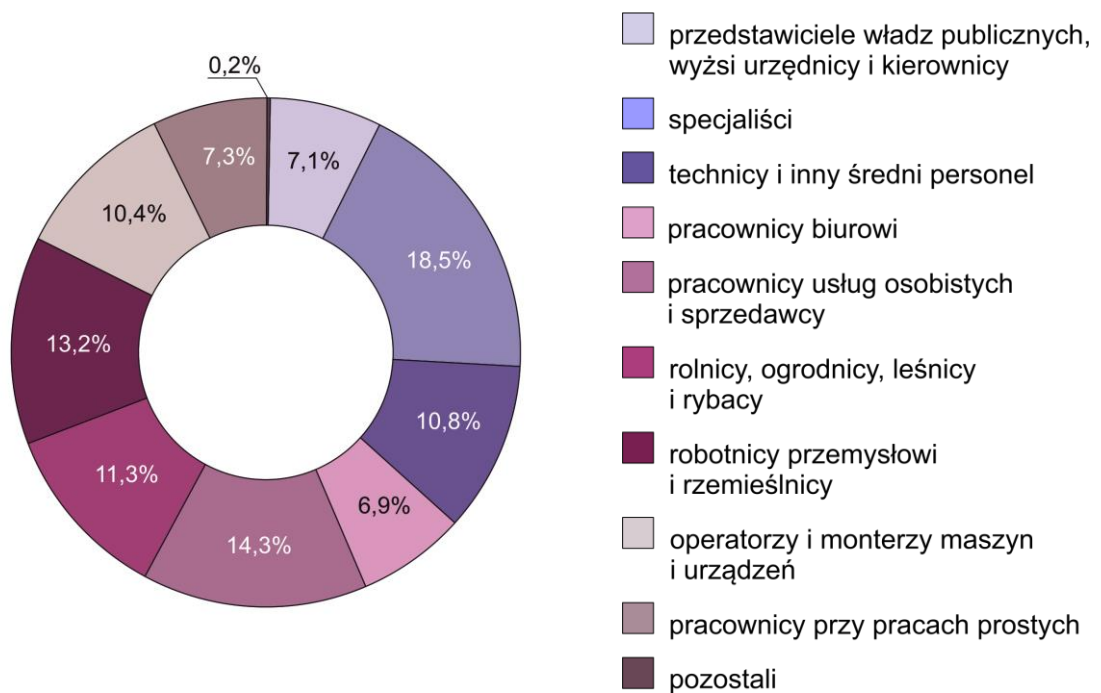
W ogólnej liczbie pracujących w III kwartale 2015 r. liczba osób wykonujących pracę dorywczą zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 7,1% do poziomu 329 tys. osób i stanowiła 26,2% ogółu pracujących (przed rokiem – 27,0%). Liczba osób wykonujących pracę stałą zmniejszyła się w ciągu roku o 13 tys. (o 1,9%) i wyniosła 664 tys. osób 53,0% ogółu pracujących).

TABL. 5. Pracujący według sektorów i statusu zatrudnienia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Pracownicy najemni			Pracodawcy i pracujący na rachunek własny	Pomagający członkowie rodzin
	w sektorze prywatnym	razem	w sektorze				
			publicznym	prywatnym			
w tys.							
III KWARTAŁ 2015							
OGÓŁEM	1254	972	993	282	711	222	39
Praca stała ^a	664	426	664	239	426	-	-
Praca dorywcza .	329	286	329	43	286	-	-
III KWARTAŁ 2014							
OGÓŁEM	1309	991	1031	318	713	238	39
Praca stała ^a	677	404	677	273	404	-	-
Praca dorywcza .	354	309	354	45	309	-	-

a Podział na pracę stałą i dorywczą dotyczy tylko pracowników najemnych.

PRACUJĄCY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W III KWARTALE 2015 R.

BEZROBOTNI

W III kwartale 2015 r. w województwie łódzkim liczba osób pozostających bez pracy wyniosła 95 tys. W stosunku do poprzedniego kwartału liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 6 tys. osób, tj. o 5,9%, a w stosunku do poziomu sprzed roku odnotowano spadek o 29 tys. osób, tj. o 23,4%. W skali roku zmniejszyła się zarówno liczba bezrobotnych kobiet, jak i mężczyzn. W przypadku bezrobotnych kobiet odnotowano spadek ich liczby o 26,6% do poziomu 47 tys. osób, natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 20,0% i wyniosła 48 tys. osób.

W III kwartale 2015 r. **stopa bezrobocia** ogółem w województwie wyniosła 7,0% i była o 1,7 p. proc. niższa od notowanej rok wcześniej. W stosunku do III kwartału 2014 r. stopa bezrobocia dla kobiet (7,6%) zmniejszyła się o 2,2 p. proc., natomiast dla mężczyzn odnotowano jej spadek o 1,1 p. proc. do poziomu 6,6%.

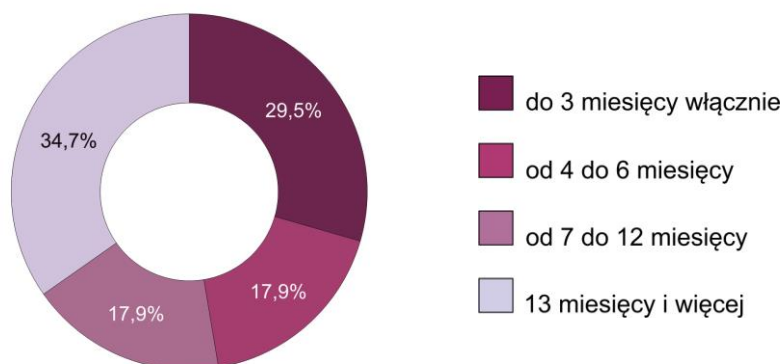
TABL. 6. Stopa bezrobocia według płci, miejsca zamieszkania, wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			+/- w porównaniu z:	
			III kwartałem 2014	II kwartałem 2015	
OGÓŁEM	8,7	7,6	7,0	-1,7	-0,6
WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA					
mężczyźni	7,7	7,4	6,6	- 1,1	- 0,8
kobiety	9,8	7,7	7,6	- 2,2	- 0,1
Miasta	9,0	8,4	7,4	- 1,6	- 1,0
Wieś	8,0	6,3	6,4	- 1,6	+0,1
WEDŁUG WIEKU					
15-24 lata	18,5	21,2	17,8	- 0,7	- 3,4
25-34	8,8	7,1	7,8	- 1,0	+0,7
35-44	7,2	5,4	4,6	- 2,6	- 0,8
45-54	7,5	7,9	5,9	- 1,6	- 2,0
55 lat i więcej	7,3	5,8	6,0	- 1,3	+0,2
w wieku produkcyjnym	8,8	7,8	7,2	- 1,6	- 0,6
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA					
Wyższe	4,0	3,5	4,4	+0,4	+0,9
Policealne i średnie zawodowe ..	8,9	6,4	5,5	- 3,4	- 0,9
Średnie ogólnokształcące	10,7	9,4	7,9	- 2,8	- 1,5
Zasadnicze zawodowe	9,7	9,1	9,1	- 0,6	0,0
Gimnazjum, podstawowe i niepełne podstawowe	18,7	23,5	16,3	- 2,4	- 7,2

W stosunku do analogicznego okresu 2014 r. stopa bezrobocia spadła we wszystkich grupach wieku. Największy spadek odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata (o 2,6 p. proc. do poziomu 4,6%).

Rozpatrując zbiorowość bezrobotnych z punktu widzenia poziomu wykształcenia, nieznaczny wzrost stopy bezrobocia obserwuje się jedynie wśród osób z wykształceniem wyższym (o 0,4 p. proc. do poziomu 4,4%). Najgłębszy spadek natomiast zaobserwowano w grupach osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – o 3,4 p. proc. do poziomu 5,5%, średnim ogólnokształcącym – o 2,8 p. proc. do poziomu 7,9% oraz gimnazjalnym i niższym (o 2,4 p. proc. do poziomu 16,3%).

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W III KWARTALE 2015 R.

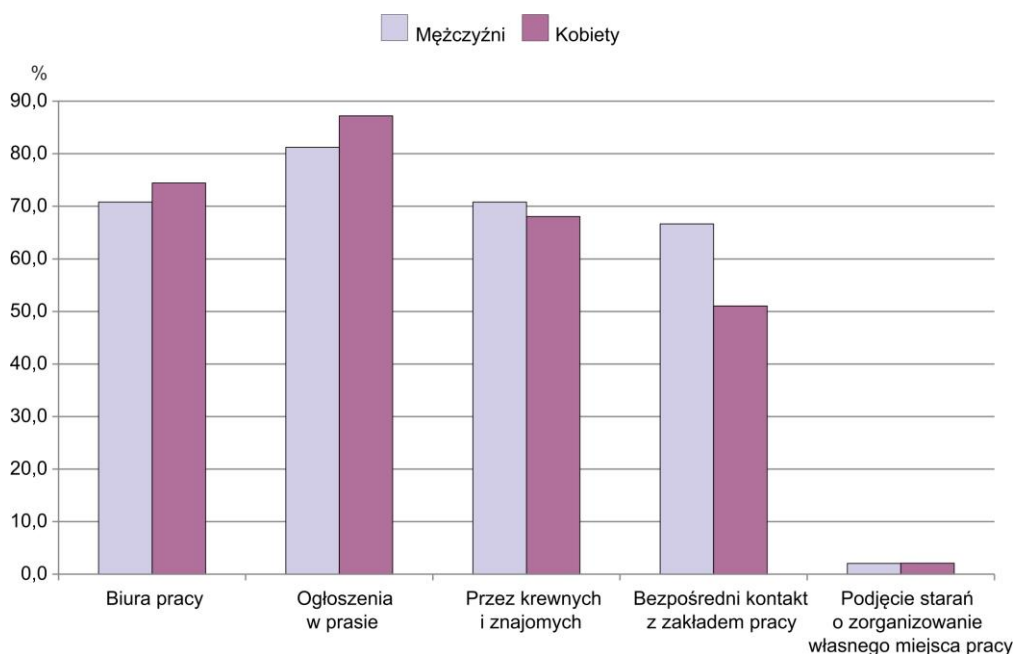
W III kwartale 2015 r. **przeciętny czas poszukiwania pracy** był zbliżony do notowanego przed rokiem i wyniósł (zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn) 13 miesięcy. Miejsce zamieszkania (miasto, wieś)

również nie różnicowało czasu poszukiwania pracy. Grupa osób poszukujących pracy do 3 miesięcy liczyła w analizowanym kwartale 28 tys., co stanowiło 29,5% ogółu bezrobotnych. Poszukujący pracy od 4 do 6 miesięcy oraz od 7 do 12 miesięcy (po 17 tys. osób) stanowili po 17,9% populacji bezrobotnych.

W III kwartale 2015 r. zbiorowość **długotrwale bezrobotnych**, tzn. poszukujących pracy przez okres dłuższy niż rok, liczyła 33 tys. osób (34,7% ogółu) i zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 34,0%, a w stosunku do poprzedniego kwartału – o 8,3%. W analizowanym okresie odnotowano 16 tys. kobiet długotrwale poszukujących pracy (o 38,5% mniej niż rok wcześniej). Liczba długotrwale bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się w tym okresie o 29,2% do poziomu 17 tys. osób. Mieszkańcy miast poszukujący pracy dłużej niż rok stanowili w omawianym kwartale 72,7% ogółu długotrwale bezrobotnych, a ich liczba (24 tys. osób) w ciągu roku zmniejszyła się o 36,8%. Liczba mieszkańców wsi w tej kategorii bezrobotnych (8 tys. osób) zmniejszyła się w stosunku do poziomu sprzed roku o 33,3%.

BEZROBOTNI WEDŁUG METOD POSZUKIWANIA PRACY W III KWARTALE 2015 R.

BIERNI ZAWODOWO

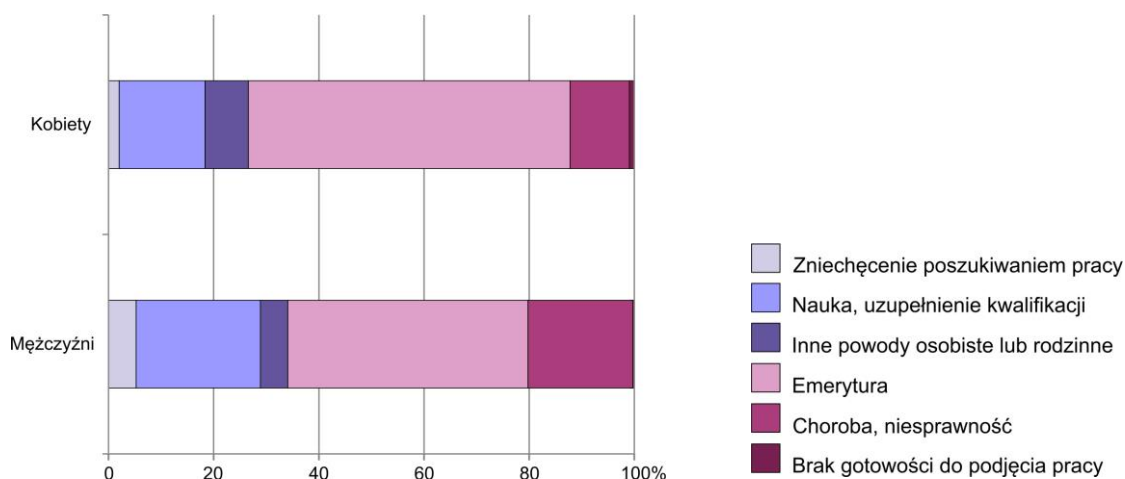
W III kwartale 2015 r. **osoby bierne zawodowo** stanowiły 42,4% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej, a ich liczba (995 tys.) wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 0,6%. Wśród ludności miejskiej udział tej grupy wyniósł 42,6% (628 tys. osób – o 4,1% mniej niż przed rokiem), natomiast na wsi – 42,2% (367 tys. osób – o 9,9% więcej niż w analogicznym okresie 2014 r.).

Wśród biernych zawodowo 64,3% stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej, a ich udział w stosunku do III kwartału 2014 r. zmniejszył się o 0,9 p. proc. Liczba biernych zawodowo w wieku produkcyjnym zmniejszyła się w tym okresie o 1 tys. osób, tj. o 0,3%. Osoby te, stanowiły 40,0% ogółu osób pozostających biernymi zawodowo. Największy spadek liczby biernych zawodowo, w stosunku do

poziomu sprzed roku, odnotowano wśród osób w wieku 45 – 54 lata (o 7,1%). Największy wzrost natomiast dotyczył osób z grup wieku 25 – 34 lata (o 9,4%) oraz 35 – 44 lata (o 9,3%).

Podobnie jak we wcześniejszych okresach, najliczniejszą zbiorowość wśród biernych zawodowo stanowiły osoby z najniższym poziomem wykształcenia – 397 tys. osób, chociaż w porównaniu z poziomem sprzed roku nastąpił spadek ich liczebności o 2,9%. Bierni zawodowo z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym w III kwartale 2015 r. stanowili 39,9% ogółu (w roku ubiegłym – 41,4%).

STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ NIEPOSZUKIWANIA PRACY W III KWARTALE 2015 R.

W III kwartale 2015 r. wśród biernych zawodowo liczba osób nieposzukujących pracy wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 0,5%. Najliczniejszą grupę wśród biernych zawodowo stanowiły osoby będące na emeryturze (51,4%), jednak ich liczba (511 tys.) zmniejszyła się w tym okresie o 3,0%. Drugą pod względem liczebności grupę (18,1%) stanowiły osoby uczące się i uzupełniające kwalifikacje, a ich liczba (180 tys.) utrzymała się na poziomie sprzed roku. Choroba i niepełnosprawność dla 13,9% biernych zawodowo stała się przyczyną nieposzukiwania pracy. Ich liczba (138 tys. osób) zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 0,7%. W porównaniu z III kwartałem 2014 r. liczba zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy (31 tys. osób) zwiększyła się o 3,3%, a w stosunku do poprzedniego kwartału – o 29,2%.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat.

Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej — do II kw. 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej.

W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na *International Classification of Status in Employment (ICSE)* i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą, z tego:
  - **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
  - **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego.
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym w prowadzeniu gospodarstwa rolnego/działki rolnej.

W kategorii pracujących wyróżniono osoby **pracujące w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy**, na podstawie samooceny respondenta.

Bezrobotni, według BAEL, są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród biernych zawodowo wyróżnia się grupę **zniechęconych**, do której należą osoby nie poszukujące pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości Ogółem. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.